

## BAB V

### KACINDEKAN, IMPLIKASI, JEUNG RÉKOMENDASI

#### 5.1 Kacindekan

Dumasar hasil panalungtikan jeung data anu geus ditepikeun dina pedaran saméméhna ngeunaan pakeman basa katut larapna dina pangajaran di SMA, bisa dicindekeun saperti ieu di handap.

Matéri tés kaparigelan maca basa Sunda di kelas X SMA dicangking hiji kaparigelan maca mékanik dina kompetensi maca sajak (KD-4), jeung dalapan kaparigelan maca pamahaman dina kompetensi maca tarjamahan, dongéng, laporan kagiatan, kawih, wawancara, carita babad, aksara Sunda, jeung sajak. Éta kompetensi modél tés anu kapaluruh téh dicangking dumasar indikatorna nyaéta maham eusi, struktur, jeung unsur téks anu dibaca. Kompetensi kaparigelan maca Dumasar kana jenis penilaianana nyaéta prosés, jenis alat penilaianana tés, bentuk penilaianana tés tulis dina unggal matéri, pengamatan, pengukuran sikap, jeung tés unjuk kerja dina matéri sajak (KD-4).

Instrumén tés kaparigelan maca basa Sunda di kelas X SMA nu diasongkeun ka siswa diukur dumasar (a) jenis penilaianana, nyaéta prosés, lantaran nu diukurna nyaéta museur dina aspék kaparigelan maca; (b) alat penilaianana, diukur ngaliwatan tés nyaéta tés anu dibagi jadi dua bagian dumasar kana pangabutuh matéri; (c) bentuk alat penilaian I dicangking ngaliwatan tés tulis nyaéta tés tulis, pikeun ngukur kumaha pamahaman siswa kana téks anu dibaca; sarta (d) bentuk alat penilaian II, kaparigelan maca siswa diukur ngaliwatan pengukuran sikap jeung pengamatan, nyaéta diajén kumaha sikep siswa dina nyangkem matéri pangajaran.

Validitas logis ngaliwatan *judgement* ahli, dicangking rata-rata skor (3,66), kalayan kategori hasilna (A) hadé pisan (3,6 – 4,0). Éta data nu dicangking téh mangrupa akumulasi tina rata-rata 8 modél tés kaparigelan maca. Rata-rata ti

modél 1 (3,60), modél 2 (3,64), modél 3 (3,65), modél 4 (3,70), modél 5 (3,65), modél 6 (3,61), modél 7 (3,70), jeung modél 8 (3,68). Éta instrumén modél tés téh diwincik dumasar (a) kejelasan petunjuk tés; (b) kejelasan matéri tés ; (c) basa nu digunakeun ; (d) tata tulis; (e) pedoman penskoran; jeung (f) penilaian umum.

Validitas émpiris dicangking tina dalapan modél di tahap 1 jeung tahap 2 ditapsirkeun valid, lantaran data  $r$  itung  $> r$  tabel. Tina data nu dianalisis unggal nomer di tiap modél, dicangking kategori  $0,80 < r_{xy} \leq 1,00$  (validitas hadé pisan);  $0,60 < r_{xy} \leq 0,80$  (validitas hadé); jeung  $0,40 < r_{xy} \leq 0,60$  (validitas cukup).

Sedengkeun réliabilitas modél tés di tahap 1 jeung tahap 2 ditapsirkeun réliabel, lantaran nilai  $r_{11} \geq 0,70$ . Anapon data réliabilitas anu dicangking aya dina katégori  $0,60 < r_{11} \leq 0,80$  (réliabilitas hadé) jeung  $0,80 < r_{11} \leq 1,00$  (réliabilitas hade pisan). Hartina, ieu modél tés nu dianalisis ngaliwatan IBM SPSS Statistics 19, bisa digunakeun minangka instrumén modél tés kaparigelan maca basa Sunda kelas X di SMA negeri kota Banjar.

Modél tés kaparigelan maca basa Sunda di kelas X SMA di kota Banjar geus saluyu, dumasar kana hasil analisis validasi *judgement* ahli, validitas, jeung réliabilitas. Anapon hasil analisisna nyaéta, (a) modél tés 1, rata-rata *judgement* ahli dicangking kritéria hadé pisan kalayan rata-rata (3,61), validitas ditapsirkeun valid, kalayan skor rata-rata tina tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,56), réliabilitas ditapsirkeun réliabel, kalayan skor rata-rata tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,75); (b) modél tés 2, rata-rata *judgement* ahli dicangking kritéria hadé pisan kalayan rata-rata (3,64), validitas ditapsirkeun valid, kalayan skor rata-rata tina tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,71), réliabilitas ditapsirkeun réliabel, kalayan skor rata-rata tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,73); (c) modél tés 3, rata-rata *judgement* ahli dicangking kritéria hadé pisan kalayan rata-rata (3,65), validitas ditapsirkeun valid, kalayan skor rata-rata tina tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,72), réliabilitas ditapsirkeun réliabel, kalayan skor rata-rata tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,71); (d) modél tés 4 . rata-rata *judgement* ahli dicangking kritéria hadé pisan kalayan rata-rata (3,70), validitas ditapsirkeun valid, kalayan skor rata-rata tina tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,62), réliabilitas ditapsirkeun réliabel, kalayan skor rata-rata tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,72); (e) modél tés 5, rata-rata *judgement* ahli dicangking kritéria hadé pisan kalayan rata-rata (3,65), validitas ditapsirkeun

valid, kalayan skor rata-rata tina tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,72), réliabilitas ditapsirkeun réliabel, kalayan skor rata-rata tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,79); (f) modél tést 6, rata-rata *judgement* ahli dicangking kritéria hadé pisan kalayan rata-rata (3,61), validitas ditapsirkeun valid, kalayan skor rata-rata tina tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,73), réliabilitas ditapsirkeun réliabel, kalayan skor rata-rata tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,73); (g) modél tést 7, rata-rata *judgement* ahli dicangking kritéria hadé pisan kalayan rata-rata (3,70), validitas ditapsirkeun valid, kalayan skor rata-rata tina tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,64), réliabilitas ditapsirkeun réliabel, kalayan skor rata-rata tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,75); jeung (h) modél tést 8, rata-rata *judgement* ahli dicangking kritéria hadé pisan kalayan rata-rata (3,68), validitas ditapsirkeun valid, kalayan skor rata-rata tina tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,72), réliabilitas ditapsirkeun réliabel, kalayan skor rata-rata tahap 1 jeung tahap 2 nyaéta (0,71);

Dicangking 8 modél tést kaparigelan maca basa Sunda SMA kelas X anu bisa diimplementasikeun di SMA Negeri kota Banjar, lantaran geus divalidasi *judgement* ahli, uji lapangan sacara mikro jeung makro di SMA Negeri kota Banjar, tuluy dianalisis sarta hasilna valid jeung réliabel. Ieu modél tést kaparigelan maca basa Sunda ogé geus saluyu jeung kurikulum 2013 (révisi 2017). Anapon istrumén tina modélna téh ngawengku (a) idéntitas mata pelajaran; (b) kompetensi inti; (c) kompetensi dasar; (d) indikator; (e) penilaian, nu ngawengku jenis penilaian, alat penilaian, jeung bentuk penilaian; (f) instrumén soal; sarta (g) rubrik penilaian.

## 5.2 Implikasi

Modél tést kaparigelan maca basa Sunda kelas X SMA bisa dilarapkeun di di SMA Negeri kota Banjar kalayan léngkah-léngkah saperti ieu di handap.

- 1) Nyusun rancangan modél tést dumasar kana matéri jeung kompeténsina.
- 2) Nyusun instrumén penilaian saperti jenis penilaian, alat penilaian, jeung bentuk penilaian.
- 3) Netepkeun kompetensi dasar, indikator, instrumén penilaian, soal, jeung rubrik penilaian.

Dumasar kacindekan jeung léngkah-léngkah di luhur, implikasi tina ieu panalungtikan bisa dititénan saperti ieu di handap.

Sabada nengetan, nganalisis, jeung ngamekarkeun modél téh kaparigelan maca basa Sunda kelas X SMA, ngaliwatan *research and development* di SMA Negeri kota Banjar dipiharep siswa mampu ngaronjatkeun pangaweruh jeung kaparigelanana, saperti:

- 1) ngaronjatkeun kandaga kecap;
- 2) ngaronjatkeun kaparigelan maca; jeung
- 3) ngaronjatkeun pamahaman kana basa Sunda ngaliwatan latihan-latihan soal téh kaparigelan maca.

### 5.3 Rékoméndasi

Sabada dilakukeun panalungtikan, aya sababaraha rékoméndasi anu perlu ditepikeun anu didadarkeun saperti ieu di handap.

*Kahiji*, ieu panalungtikan modél téh kakara nalungtik kaparigelan maca wungkul. Kaparigelan séjénna saperti maca, nulis, jeung nyarita can kungsi ditalungtik.

*Kadua*, dina ieu panalungtikan nguji validitas jeung réliabilitas modél téh nepi ka larapna modél téh di ruang lingkup nu leuwih gedé wungkul. Ku kituna, lajuning laku impleméntasi dina wangun métode pangajaran kaparigelan maca ngagunakeun kelas kontrol bisa dilakukeun pikeun ngungkulan siswa anu can ngahontal indikator pencapaian kompetensi.

*Katilu*, ieu panalungtikan ngagunakeun métode *research and development* anu can kungsi dilaksanakeun dina panalungtikan saméméhna. Ieu métode bisa dilarapkeun dina rupa-rupa widang panalungtikan séjénna, boh dina widang basa, sastra, budaya, jeung pangajaran basa Sunda.

*Kaopat*, dina ieu panalungtikan ngan sakur nguji kualitas modél téh wungkul. Panalungtikan nu museur kana analisis butir soal saperti anu ngawengku tingkat kesulitan jeung daya pembéda perlu dilakukeun.